

Aktivity Slovákov na svoju obranu

Kniha str. 66-67 prečítať

- Ľudia ktorí s **maďarizáciou** nesúhlasili alebo protestovali, bol i prenasledovaný, pokutovaný alebo väznení
- **Slováci** sa spoliehali na pomoc Rusov a Čechov
- názory Česko - slovenskej spolupráce sa formovali pod vplyvom **T.G. Masaryka** (VŠ profesor na pražskej univerzite)
- **1896 – založenie Československej jednoty v Prahe (spolok Čechov a Slovákov)**
 - spolok podporoval česko-slovenskú spoluprácu a pomáhal Slovákom kultúrne i finančne
 - podobné zameranie mali aj **hlasisti** – skupina ľudí, ktorí uverejňovali v časopise Hlas
- hlasisti i ČS jednota videli možnosť zjednotenia vo vytvorení **Československého národa** – túto myšlienku podporovali, ale **nesúhlasili** s ňou predstavitelia **Slovenskej národnej strany** (pôsobila v Turčianskom sv. Martine – **vznikla v r. 1871**)
- Jej stúpenci – aj **Svetozár Hurban Vajanský** – očakávali pomoc z Ruska
- **Katolíci** (okolo katolíckeho kňaza a politika **Andreja Hlinku**) kritizovali slabú aktivitu SNS a **v roku 1905 založili Slovenskú ľudovú stranu - SLS**
- Od roku **1908** sa Česi a Slováci každý rok stretávali na poradách v kúpeľnom mestečku **Luhačovice**

Kultúra na Slovensku

- po zániku Matice slovenskej vznikali rôzne spolky – kultúrne, cirkevné, športové, ženské, hospodárske

V Martine:

- spolok slovenských žien **Živena**
- národná tlačiareň
- od **1895** sídlila **Muzeálna slovenská spoločnosť**, na ktorú nadväzovalo Slovenské národné múzeum, viedol ju **Andrej Kmet'** a bola zameraná na prírodné vedy a etnografiu

V Trnave:

- **Spolok sv. Vojtecha** – vydával Katolícke noviny a náboženskú literatúru v slovenčine

V Liptovskom Mikuláši

- Evanjelici mali vydavateľstvo **Tranoscius**

1907 – Apponyho zákony – žiaci sa v základných (ľudových) školách museli učiť povinne maďarčinu slovom aj písmom !!!!

V základných školách sa predpisovalo vyučovanie maďarského jazyka, aby žiak vo štvrtom ročníku vedel svoje myšlienky vyjadriť po maďarsky slovom a písmom. Zo základných škôl tak mali vychádzať uvedomelí Maďari, bez ohľadu na to, aký bol ich materinský jazyk.

Bolo to len vyvrcholenie spusteného procesu (**maďarizácie!!!!**), na ktorého konci mal byť jednotný uhorský národ hovoriaci maďarským jazykom.

Zákony nesú meno svojho tvorca, ktorým bol minister kultúry a školstva Albert Apponyi. Na Slovensku sa jeho meno stalo synonymom vrcholiacej násilnej maďarizácie.